

A Kúria a dr. Bóta Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Rácz Imre ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróságnál 3.M.3/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Nógrád Megyei Bíróság 15.Mf.21.102/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nógrád Megyei Bíróság 15.Mf.21.102/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2006. szeptember 1-jétől állt az alperes alkalmazásában lakatos-hegesztő munkakörben. A munkaszerződése szerint munkaköre „változó helyű” munkakörnek minősült.Az alperes a felperes munkaviszonyát 2009. szeptember 4-én rendkívüli felmondással megszüntette. Az indokolás szerint annak ellenére, hogy 2009. augusztus 24-ei hatállyal a műanyagüzembe átirányították, ezen időpontban ott a munkát nem vette fel, 9 nap szabadságra ment, majd annak lejártát követően 2009. szeptember 3-án sem jelentkezett munkavégzésre. 2009. szeptember 4-én a munkahelyén közölte, hogy nem vállalja a műanyagüzemben a munkát. A felperes a keresetében a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, annak jogkövetkezményei alkalmazását kérte.A Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság 3.M.3/2010/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest 55.000 Ft + áfa ügyvédi perköltség megfizetésére, megállapítva, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a munkáját a lakatos műhelyben végezte. Az alperes 2009-ben 5 fő munkaviszonyát rendes felmondással megszüntette, a felperest az órábére meghagyásával a lakatos műhelyből a műanyagüzembe kívánta áthelyezni korábbi egy műszak helyett két műszakos munkarend mellett. Erről 2009. augusztus 10-e körül tájékoztatták a felperest, aki ebbe beleegyezett. A túlórái miatt kiadott szabadidő letöltését követően 2009. augusztus 24-én munkára jelentkezett, de nem a műanyagüzemben, hanem a lakatos üzemben. A felperes a munkahelyi felettese kérdésére közölte, hogy a műanyagüzemben nem vállalja a munkát, inkább megvált a munkahelyétől. A felperes 2009. augusztus 24-én 2009. szeptember 2-ával bezárólag az időarányosan járó 9 nap szabadságát kivette. A megbeszélések ellenére 2009. augusztus 25-én a munkavégzés helyén a közös megegyezésre vonatkozó okmányok aláírása céljából nem jelent meg, augusztus 27-én közölte, hogy

mégsem hajlandó a munkaviszony megszüntetésére. A munkáltató ajánlott levélben hívta fel a felperest, hogy a szabadsága leteltét követően, szeptember 3-án a műanyagüzemben jelentkezzen munkára. A felperes a munkát szeptember 3-án nem vette fel, a megjelenésre a munkáltató táviratban felszólította, ezt követően szeptember 4-én délelőtt 10 óra körül jelentkezett, és kérte, hogy a munkáltató mondjon fel.

A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a felperes az Mt. 104. § (1) bekezdésben foglalt kötelezettségét megszegte, amikor a munkáltató utasításának nem tett eleget, és a műanyagüzemben nem jelentkezett munkavégzésre. A felperesnek az Mt. 104. § (3) bekezdésre, a munkáltatói utasítás jogszerű megtagadására vonatkozó hivatkozása alaptalan, mert a felperes lakatos munkaköre - a FEOR besorolás szerint - gépbeállító-lakatos, géplakatos, gépjavító lakatos munkakörnek is megfelelt. A tanúk vallomása szerint a műanyagüzemben dolgozó munkavállaló szakképesítése a felperesével azonos, ebből következően a szakképzettsége alapján alkalmas lett volna a műanyagüzemben adódó feladatok ellátására mások életének, testi épségének, egészségének veszélyeztetése nélkül figyelemmel arra is, hogy az alperes betanítási időt is biztosított volna.

A felperes 2009. szeptember 3-án és 4-én a reggeli órákban igazolatlanul volt távol, miután a 2009. augusztus 20-ai munkarend változásra tekintettel a 2009. augusztus 24-étől számított 9 nap szabadsága 2009. szeptember 2-ával járt le. A felperes a munkáltató írásbeli felszólítása ellenére sem jelentkezett szeptember 3-án munkára. A munkaügyi bíróság a felperesi képviselő bizonyítási indítványát a jelenléti ívek bekérésére, a 2009. augusztus - 2010. január között felvett munkavállalók névsorának és munkakörének kimutatására, valamint az élettársának a rendkívüli felmondás indokaira nézve történő meghallgatására mint sürgősen elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Nógrád Megyei Bíróság 15.Mf.21.102/2010/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés, Pp. 254. § (3) bekezdés alapján helyes indokainál fogva hagyta helyben kötelezve a felperest 50.000 forint fellebbezési perköltség megfizetésére.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítéletnek „keresetének helytadó módon történő megváltoztatását”, az alperes perköltségben marasztalása mellett. Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság a több oldalon indokolt fellebbezés vonatkozásában tényállást meg sem állapított, és a fellebbezést egyáltalán nem értékelte. Az elsőfokú bíróság anyagi jogszabálysértésre vonatkozó indokait a korábbi előadásainak megfelelően változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy köteles volt megtagadni a munkáltatói utasítást, amelynek végrehajtása más személy testi épségét, egészségét közvetlenül súlyosan veszélyeztette volna, hiszen a műanyagüzemben a gépek, műszerek, és számítógép vezérelte technika található, melynek kezeléséhez, karbantartásához nem volt semmilyen képzettsége, betanulási időszakról pedig egyáltalán nem

volt szó az alperes részéről. Az eltávolításának indoka az volt, hogy az alperes jogellenes gyakorlatával szembe mert szegülni, ezért az alperes az Mt. 4. §-ába ütközően járt el. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítási indítványait jogellenesen utasították el.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felülvizsgálati kérelem önálló rendkívüli jogorvoslati kérelem, ezért a törvény értelmében abban pontosan meg kell jelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra (fellebbezésre) történő utalás, így a Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének azon részeit bírálhatta el, amelyek a törvénynek megfeleltek [Pp. 272. § (2) bekezdés, BH.1995.99/II.]. A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél az első-, és a másodfokú eljárás során nem hivatkozott, és a bizonyítékait sem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH.2002.447., BH.2002.2/83). A felperes az első-, és a másodfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy a munkáltató az Mt. 4. §-ba ütközően gyakorolta a rendkívüli felmondás jogát, így ennek vizsgálatára a felülvizsgálati eljárásban már nem kerülhetett sor.

A Pp. 275. § (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem (felülvizsgálati ellenkérelem) keretei között vizsgálhatja felül. A felperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a rendkívüli felmondásban közölt azon ok valótlan, miszerint jogellenesen tagadta meg a munkáltató azon utasítását, miszerint a műanyagüzemben kell lakatos munkát végeznie. Ezért a Kúria a rendkívüli felmondás jogszerűségét csak e körben vizsgálhatta. A felülvizsgálati kérelem már nem támadta a jogerős ítélet azon megállapítását, hogy 2009. szeptember 3-án, illetve szeptember 4-én a reggeli órákban igazolatlanul volt távol a munkahelyétől a felperes. Ezért a felülvizsgálati eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy ezen, az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettséget megszegő felperesi magatartás, valamint a műanyagüzemben történő munkavégzésre irányuló utasítás megtagadása [Mt. 104. § (1) bekezdés] olyan súlyos kötelezettségszegő magatartás-e, amely a rendkívüli felmondást megalapozza.

A felperes maga sem vitatta, hogy a munkáltató utasítását megtagadta. Ennek indokaként az Mt. 104. § (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállására történő hivatkozása - az elsőfokú ítéletben jogszerűen kifejtettek, és a másodfokú bíróság által jogszerűen helybenhagyott indokok alapján - alaptalan. A felperes 2009. szeptember 3-ai igazolatlan mulasztását pedig nem mentené ki az utasítás jogszerű [Mt. 104. § (3) bekezdésre alapított] megtagadására történő hivatkozása sem, miután az Mt. 104. § (4)

bekezdése alapján ebben az esetben is munkavégzés céljából a munkavállalónak továbbra is rendelkezésre kell állni, hogy a jogszerű utasításokat teljesítse. A munkavállaló ugyanis az Mt. 103. § (1) bekezdés a) pontja szerint köteles az előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni, és a munkaidejét munkával tölteni, illetve ezalatt munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére állni.

A felperes alaptalanul hivatkozott eljárási szabálysértésre. A jogerős ítélet és annak indokolása megfelelt a Pp. 254. § (3) bekezdésének, miután a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyta helyben, ezért a másodfokú ítélet indokolásában elegendő volt csupán erre a körülményre utalni. Az elsőfokú bíróság a felperesi képviselőnek - felhívásra - előterjesztett bizonyítási indítványát a 12. sorszámú végzésében elutasította. Ezen döntésének indokát a 12. sorszámú ítéletben jogszerűen megadta. A bizonyítási indítványok teljesítésének elutasítása - mint szükségtelen - jogszerű volt. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkezdvezménye folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a, valamint a 73/2009. (XII.22.) IRM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. február 8.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő